

# 4. oktober 1943

I anledning af, at det nu er 50 år siden tyskerne jagtede de danske jøder, mindes jeg den aften, hvor nazisternes militærpoliti lavede razzia på Dragør havn, for at standse transporten af jøder og andre med fiskerbåde til Sverige.

Heldigvis var fiskerbådene med deres menneskelast afgået, så aktionen var delvis mislykket. »Smedebakken«, der ligger tæt ved fiskerihavnen var ideel til at huse flygt-

ninge, der ankom om dagen. Tyskerne havde sikkert ikke fantasi til at forestille sig, at man husede jøder så nær ved udskibningsstedet, sådan følte vi på »Smedebakken«.

Min moder, der ejede ejendommen dengang, havde heller ikke nogen særlig grund til at elske tyskerne. De havde som bekendt, pulveriseret hendes fødeby Rotterdam.

Den 4. oktober kl. ca. 19.00 huskes sikkert af mange ældre

i Dragør, som den dag, fisker John Palm døde af hjerteslag i sit skur, efter flugt fra havnen, hvor man lige havde sendt sin båd afsted med en ladning flygtninge.

Feltgendarmene kom kort tid efter mørkets frembrud, men mange jøder slap bort fra dem, da tyskerne, som de havde for vane, råbte og skreg, hvilket advarede de flygtende.

Den jødiske familie vi husede den dag, bestod af en gammel hvidhåret værdig dame, hendes to døtre med mænd og børn.

Min moder snakkede en del med den gamle dame. Det undrede os så roligt hun tog det i modsætning til den øvrige familie.

På sit gebroknede dansk betroede hun min moder, at det var tredje gang, hun skulle flygte, så det ville nok gå godt, hvad det også gjorde.

Dog fik vi en kæmpeforskrækkelse.

Ca. en halv time efter razziaen buldrede det på hoveddøren. Den blev revet op og baldret i igen. Det samme skete med endnu en dør ledsaget af støvletrampen.

Min moder og jeg sad lammet af skræk. Vi var begge sikre på, at det var tyskerne der kom.

Op røg den tredje dør, og der stod den bekendte Dragør-fisker Aksel Olsen, iført sildeskælfyldt olietøj og store gammeldags træskostøvler.

»Nå, jeg kan se, at jeres jøder er kommet af sted«, sagde han og gik igen.

Der sad vi og stirrede på hinanden, indtil min moder fandt en flaske Gordon gin frem.

Den anede jeg intet om, men et par snapse af den gjorde godt.

I den østlige lejlighed i ejen-

dommen »Smedebakken« boede dengang en dykker, der ikke var bange for noget som helst. Han fortsatte med at huse og transportere forfulgte over sundet.

Nu var der også danske og udenlandske undergrundsfolk, der skulle i sikkerhed »hinsidan«.

Det var en broget skare, jeg fik snakket med. Navne blev aldrig nævnt, de var anonyme.

En aften sent blev der banket på væggen. Jeg gik derind, og dykkeren sagde på sin Sjællandsodde-dialekt, at jeg kom kraftedeme til at hjælpe ham, da de der sad hos ham, 4 mand i alt, ikke kunne forstå hinanden.

Det var nu ikke så mærkeligt. Det var nemlig to canadiske Royal Air Force-folk og to af de gamle tyske vagtsoldater, der gik vagt på havnen og langs stranden. Disse tyskere var bestemt ikke nazister.

Jeg fik frisket lidt engelsk og tysk op, men det var da en oplevelse.

Frasen »hvis disse vægge kunne tale« kunne bruges her, og om meget andet i den lejlighed.

A. Buntzen